

5.12.2018

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Tuusulan Kirkonmäen asekaavasta (3573) ja asemakaavan muutosehdotuksesta

HEL 2018-010568 T 10 03 01

Tuusulan kunta on pyytänyt Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta lausuntoa Kirkonmäen asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Käsillä oleva kaavahanke on osa laajempaa Rykmentinpuiston asemakaavaratkaisua, josta museo on lausunut kaavan aiemmissä käsittelyvaiheissa. Kirkonmäki sijaitsee Rykmentinpuiston kaava-alueen länsikulmassa, Hyrylän kuntakeskuksen kaakkoispuolella. Suunnittelualue rajautuu idässä Tuusulanväylään, pohjoisessa Pataljoonantien varren tuleviin asuntokortteleihin, etelässä Kievarin asuinalueeseen ja idässä entisen lämpökeskuksen alueeseen.

Rykmentinpuiston aluetta suunnitellaan puistokatumaisien pääkatujen ja puistojen ympäröivien kylämäisten osakokonaisuuksien muodostamaksi kaupunginosaksi. Kirkonmäen asemakaava-alue liittyy tähän kokonaisuuteen. Lisäksi Kirkonmäen kaavahankkeen kautta pyritään kehittämään Tuusulanväylän vartta entisen varuskunnan alueella kaupunkimaisemmaksi. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa Hyrylän keskusta ulottuu Tuusulanväylän molemmille puolille samaan tapaan kuin varuskunta aiemmin, jolloin myös Tuusulanväylä muuttuisi luonteeltaan nykyistä bulevardimaisemmaksi.

Hyrylän varuskunta-alue on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö ja Tuusulan kulttuurimaisema ja rakennuskanta -selvityksessä 1. luokan aluekohde rakennuksineen. Sillä on paikallisesti poikkeuksellisia niin kulttuuri- ja rakennushistoriallisia kuin maisemallisiakin arvoja. Kirkonmäen asemakaavassa nämä seikat on huomioitu huolellisella suunnittelutyöllä, joka huomioi alueen olemassa olevat

5.12.2018

maisema-arvot ja uuden rakentamisen liittymisen olemassa olevaan rakennuskantaan.

Tuusulanväylän ja Tykkkitien välissä sijaitseva 1907 valmistunut entinen upseerikerhon rakennus sekä Tykkkitien pohjoispuolella sijaitsevat 1957–60 valmistuneet Heidi Vähäkallio-Hirvelän suunnittelemaat viisi henkilökunnan asuintaloa on kaavaehdotuksessa suojeltu merkinnällä sr-24: ”Rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta arvokas rakennus. Korjaus- ja muutostyöt tulee toteuttaa siten, että rakennuksen olennaiset ominaispiirteet säilyvät. Jos rakennuksessa on aiemmin suoritettu rakentamistoimenpiteitä tämän tavoitteen vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava ensisijaisesti entistään. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennusta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä tulee neuvotella museoviranomaisen kanssa.”

Suojeltavien rakennusten ympäristöön on kaavassa osoitettu uutta rakentamista. Entisten henkilökunnan asuintalojen ympäristöön, Tykkkitien pohjoispuolelle on viiden kolmikerroksisen pistetalon itäpuolelle osoitettu paikka kahdelle vastaavalle rakennukselle, ja Tykkkitien eteläpuolen rinteeseen on osoitettu ketjumainen 1–2-kerroksisten asuinrakennusten kokonaisuus. Kerhorakennuksen eteläpuolelle, Tuusulanväylän varteen on osoitettu paikka kolmelle 5–6-kerroksiselle asuintalolle. Alueen tulevaa rakentamista silmällä pitäen on laadittu rakentamismääräykset sisältävä rakennustapaohje, joka osaltaan ohjaa sovittamaan uudisrakentamisen suojeltaviin rakennuksiin mm. rakennusmassojen, kerroskorkeuksien, materiaalien ja kattomuotojen osalta.

Kerhorakennuksen eteläpuolella on sijainnut 1903 valmistunut, alun perin siviiliväestölle tarkoitettu venäläisen kansakoulun koulurakennus, joka toimi itsenäistymisen jälkeen aliupseerikerhona, kunnes tuhoutui tulipalossa 1972. Rakennuksesta on kuitenkin edelleen jäljellä kivijalka ja pääportaat. Täytetty kivijalka toimii tällä hetkellä parkkipaikkana ja porrastasanteelle on sijoitettu ilmatorjuntatykki. Kerhorakennuksen eteläpuoleinen uudisrakennusten rivi sijoittuu osittain tuhoutuneen koulurakennuksen säilyneiden osien päälle. Kaavaehdotuksen selostuksessa ei ole millään tavalla huomioitu tätä olemassa olevaa historiallista kerrostumaa. Maakuntamuseo esittää, että uusien kerrostalojen varsinaisessa suunnitteluvaiheessa olemassa olevan kivijalan säilyminen pyritäisiin turvaamaan esim. osana piharakenteita.

Suunnittelualueella sijaitsevien muinaisjäännösten osalta lausunnon antaa Museovirasto.

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

5.12.2018

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole Kirkonmäen asekaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Petteri Kummala, tutkija, puhelin: 310 36940
petteri.kummala(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566